

B. – IV.

34. V skladu s prvim odstavkom 23. člena Ustave ima vsakdo pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebnega odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. Za zagotavljanje objektivnega vidika tega jamstva je poleg zagotavljanja garancij v postopku pomembno tudi odstranjevanje okoliščin, ki lahko prizadenejo videz nepristranskosti sodnega odločanja v javnosti oziroma povzročijo dvom o njem.³⁶ ESČP je v več zadevah odločalo o pomenu izjav predstavnikov oblasti o kazenskih postopkih v teku, vendar ne z vidika nepristranskosti sodišča, temveč z vidika domneve nedolžnosti, ki jo zagotavlja drugi odstavek 6. člena EKČP.³⁷ Pri oceni izjav upošteva ESČP vse konkretne okoliščine zadeve in izbiro besed.³⁸

35. Pritožnik je v pritožbi zoper prvostopenjsko sodbo opozoril, da naj bi tedanji minister za pravosodje v televizijski oddaji izjavil, da bo osebno poskrbel, da bo sodba v pritožnikovi zadevi postala pravnomočna in da bodo v primeru zastaranja letele glave v pravosodju. Višje sodišče je zavzelo stališče, da takšne izjave aktualne politike ne morejo vplivati na izid pritožbenega postopka. Izjave naj bi bile neresne in namenjene bolj promociji dajalca izjav.³⁹ Vrhovno sodišče pa je pojasnilo, da bi strinjanje s pritožnikovimi navedbami o pristranskosti sodišča zaradi izjav ministra za pravosodje pomenilo, da bi lahko izjave ene veje oblasti praktično onemogočile delovanje druge. Ustavni okvir zavor (kontrol) in ravnovesij med različnimi vejami državne oblasti naj bi bil jasen, sodniki so pri odločanju neodvisni.⁴⁰

36. Ustavno sodišče ocenjuje, da je iz navedenih stališč sodišča druge stopnje in Vrhovnega sodišča razvidno, da so se sodišča jasno ogradila od izjave pravosodnega ministra. Glede na vsebino te konkretne izjave takšno stališče sodišč ni ustavno sporno.

³⁶ Odločba Ustavnega sodišča št. Up-217/15 z dne 7. 7. 2016 (Uradni list RS, št. 51/16, in OdlUS XXI, 35), 17. točka obrazložitve.

³⁷ V sodbi v zadevi *Alenet de Ribemont proti Franciji* z dne 10. 2. 1995 je ESČP poudarilo, da lahko domnevo nedolžnosti kršijo ne samo sodniki, temveč tudi drugi predstavniki oblasti (36. točka obrazložitve). Ugotovilo je kršitev, ker so predstavniki oblasti pritožnika brez kakršnihkoli zadržkov označili za morilca (41. točka obrazložitve). Enako je glede izjav tožilca odločilo tudi v sodbah v zadevi *Turyev proti Rusiji* z dne 11. 10. 2016 (19.–23. točka obrazložitve) in v zadevi *Krivolapov proti Ukrajini* z dne 2. 10. 2018 (127.–131. točka obrazložitve).

³⁸ V sodbi v zadevi *Daktaras proti Latviji* z dne 10. 10. 2000 je ESČP ugotovilo, da tožilec ni kršil domneve nedolžnosti, s tem ko je zavrnil pritožnikov predlog za prenehanje preiskave z besedami, da je pritožnik kriv, saj je bilo iz konteksta razvidno, da je bilo s tem mišljeno zgolj, da je dovolj dokazov za nadaljevanje pregona (44. točka obrazložitve). V odločitvi v zadevi *Krause proti Švici* z dne 3. 10. 1978 pa je Komisija za človekove pravice upoštevala kontekst izrečenih izjav švicarskega zveznega svetnika, iz katerega je izhajalo, da se bo dejstvo, ali je pritožnica dejansko storila kaznivo dejanje, ugotavljalo v sodnem postopku (str. 76).

³⁹ Sodba Višjega sodišča, 26. točka obrazložitve.

⁴⁰ Sodba Vrhovnega sodišča, 73. točka obrazložitve.